

Լիբանանեան Լուրեր

Աւելի Զան Բացայայտ Սպառնալիք. Հրգպալլայի Առաջնորդը Կը Յայտարարէ. «Ունինք 100 Հազար Կռուող»

Հեռասփռուած ելոյթի մը ընթացքին Հրգպալլայի առաջնորդ՝ Հասան Նասրալլայի վերլուծելով վերջին օրերու քաղաքական-ապահովական զարգացումները, ի միջի այլոց լիաբերան յայտարարեց, որ Հրգպալլայի կազմ ու պատրաստ ունի 100 հազար զինեալ:

Ի տարբերութիւն անցեալին եւս արձակուած ուժի ցուցադրութեան նմանօրինակ յայտարարութիւններուն Նասրալլայի բացայայտ «նամակ»ը այս անգամ ուղղուած էր ո՛չ, թէ իր գոյութիւնը արդարացնող հասարակաց թշնամիին՝ Իսրայէլին, այլ Սամիր Ժաաժաի ներկայացուցած քրիստոնեայ կողմին:

Հակառակ անոր, որ Նասրալլայի շեշտեց, թէ իր այս յայտարարութիւնը քաղաքացիական պատերազմ կանխելու համար է եւ ո՛չ թէ սպառնալիք, ան աւելի եւս առաջ երթալով իր քաղաքական մրցակիցին՝ յանձին Սամիր Ժաաժաի ղեմ սլաքը ուղղելով ըսաւ, թէ իրենք տկար չեն եւ կը խրատեն, որ դիմացի կողմը «դաստիարակուի ու խելօք մնայ»:

Շրջանային Լուրեր

Իրան-ԱՄՆ Բանակցութիւնները Շուտով

Իրանի արտաքին գործերու նախարար Ամիր Ապտըլ Լահիան յայտնած է, որ միջուկային գործարքի վերականգնման շուրջ բանակցութիւնները՝ Թեհրանի եւ միջնորդ պետութիւններուն միջեւ, պիտի վերականգնուին Հինգշաբթի՝ Պրիլքսէլի մէջ:

Ըստ «Արեւելք»-ին, 21 Սեպտեմբերին Իրանի Արտաքին Գործոց նախարարութեան խօսնակ Սայիտ Խաթաբազատէն ըսած էր, որ միջուկային գործարքի ամբողջական ազդեցութիւնը վերականգնելու բանակցութիւնները Վիեննայի մէջ պիտի վերսկսին քանի մը շաբթուայ ընթացքին: Իրանի նախագահ Իպրահիմ Ռայիսիի խօսքով՝ Թեհրան կ'ակնկալէ, որ բանակցային գործընթացը պիտի յանգեցնէ Իրանի ղեմ պատժամիջոցներու վերացման: Յիշեցնենք, որ 2 Դեկտեմբեր 2020-ին Իրանի սահմանադրական պահպանութեան խորհուրդը հաւանութիւն տուած էր Մեճլիսին կողմէ նախապէս ընդունուած օրինագիծին, որ կը պարտաւորեցներ կառավարութիւնը՝ բարձրացնել ուրանի հարստացման ծաւալը:

Հայկական Լուրեր

Իշխանութիւնները Պարտութիւն Կրեցին Կիւմրիի Մէջ

Կիւմրիի մէջ տեղի ունեցած ՏԻՄ ընտրութիւններու նախնական արդիւնքները յայտնի են: Այս մասին կը հաղորդէ «Արեւելք»-ը Բոլոր 82 ընտրատեղամասերուն ձայներու հաշուարկի աւարտին պատկերը հետեւեալն է.
«Բալասանեան» դաշինքը ստացած է ձայներու 36.58 տոկոսը, ԲՊ-ն՝ 29.56 տոկոս, «Չարթօնք» կուսակցութիւնը՝ 10.60 տոկոս, «Ապրելու երկիր»ը՝ 5:65, իսկ ՀՀԿ-ն՝ 5.06 տոկոս:

Նշենք, որ «Քաղաքացիական Պայմանագիր» կուսակցութիւնը պարտուած է Նաեւ Գորիս եւ Մեղրի համայնքներուն մէջ:

Կիւմրիի մէջ արձանագրուած է ամենացած մասնակցութեան մակարդակը, կը մրցէին 10 քաղաքական ուժեր:

Ի՞նչ Ուղղութիւններով Պիտի Գործակցինք Հայաստանի Հետ

Ողջունելով հայ-ռուսական միջտարածաշրջանային 8-րդ ֆորումի մասնակիցները՝ ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Փութին Նշած է, որ երկու երկիրներու միջեւ յարաբերութիւնները հիմնուած են բարեկամութեան եւ փոխադարձ յարգանքի դարաւոր աւանդոյթներու վրայ եւ դաշնակցային բնոյթ ունին: Այս մասին կը հաղորդէ «Արեւելք»-ը «Մեր պետութիւններուն միջեւ հաստատուած է բովանդակայից

քաղաքական երկխօսութիւն եւ տարբեր ոլորտներում մէջ արդիւնաւետ համագործակցութիւն: Միջտարածաշրջանային համագործակցութիւնը շատ Էական դեր կը խաղայ ռուս-հայկական կապերու զարգացման գործին մէջ, ինչ որ հնարաւորութիւն կու տայ իրականացնելու փոխշահաւետ ծրագրեր տնտեսական, ընկերային, ենթակառուցութեան, մարդասիրական եւ շատ այլ ոլորտներում մէջ», կ'ըսուի Զրեմլի կայքին մէջ տեղադրուած հաղորդագրութեան մէջ:

Փութին կարեւորած է, որ համաժողովի շրջանակներուն մէջ Հայաստանի եւ Ռուսաստանի պաշտօնատար անձեր, հասարակական կազմակերպութիւնները, գիտական, փորձագիտական եւ գործարար շրջանակները պիտի կարենան փորձի փոխանակում կատարել, քննարկել երկկողմ օրակարգի հարցեր եւ նախանշել հետագայ համատեղ աշխատանքին ուղիները: «Յոյսով եմ, որ համաժողովը կ'անցնի ստեղծագործական, կառուցողական ձեւով, սկիզբ կը դնէ նոր նախաձեռնութիւններուն, որոնք պիտի նպաստեն ռուս-հայկական բեղմնաւոր գործընկերութեան ամրապնդման, ինչպէս նաեւ եւրասիական տարածքին մէջ ներառման գործընթացներու խթանման», աւելցուցած է ան՝ յաջողութիւն մաղթելով Երեւան մէջ տեղի ունեցող ֆորումի մասնակիցներուն:

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միություն - Լիբանան

Պատիվ Արժանաւորաց

ՇՆՈՐՀԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության Լիբանանի Շրջանակային Յանձնաժողովը, թարգմանը հանդիսանալով իր բոլոր ենթակառուցվածքներում ու ենթակառուցվածքներում, ինչպես նաև բիրտաւոր անդամութեանց, այսու կու գայ ջերմապէս շնորհաւորել Դոկտոր Արտեմ Փաթափութեանը, անոր Նոպէլեան Մրցանակի արժանանալուն պատուաբեր լուրի առթիւ:

Կ'ուզենք արդարօրէն յայտարարել, որ ՀԲԸՄ-ի ողջ շրջանակը այսօր մեծապէս ուրախ է եւ հպարտ, որ իր երբեմնի յառաջադէմ ու խոստմանի դպրոցական սանը՝ Արտեմ Փաթափութեանը, որ աշակերտած է Միութեան ՏԵՄԻՐԸԵԱՆ եւ ապա Յովակիմեան-Մանուկեան վարժարանին, նաեւ՝ մաս կազմած ՀԵԸ-ի մարզական շարժումներուն, յատկապէս պասքէթպոլին, այսօր իր եզակի գիտով մեծ ու բացառիկ պատիւ մը կը բերէ ոչ միայն Փաթափութեան ընտանիքին

եւ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան, այլ ամբողջ հայ ժողովուրդին՝ բարձրացնելով հայութեան անունը ամբողջ աշխարհով:

Կ'ուզենք աւելցնել, որ Արտեմ Փաթափութեան զաւակն է Լիբանանահայ մտաւորական Սարգիս Վահագնի եւ ՀԲԸՄ-ի ՏԵՄԻՐԸԵԱՆ վարժարանի երբեմնի մանկավարժ-տնօրէնուհի՝ Հայկուհի Աճէմեանի, որոնք Լիբանանեան քաղաքացիական պատերազմի օրերուն փոխադրուեցան Միացեալ Նահանգներ: Հոս կ'ուզենք յիշատակել նաեւ, որ Երիտասարդ գիտնականը իր բարձրագոյն ուսումը ստացած է Նաիփ հարաւային Զալիֆօրնիոյ «ԵՈՒ ՍԻ ԷԼ Է», ապա հանրաժանօթ «Զալթը» համալսարանէն՝ տիրանալով դոկտորական աստիճանի: Ան ներկայիս անդամ է Միացեալ Նահանգներու Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիային եւ ամենայն ձեռնհասութեամբ կը ղեկավարէ

«Սքրիփս» գիտական Կեդրոնի Փաթափութեան Տարրալուծարանը:

Իր եզակի գիտով եւ ստացած Նոպէլեան Մրցանակով արդէն աշխարհահռչակ դարձած Փաթափութեան գիտնականը, այս կարեւոր գիտով կը բարձրացնէ նաեւ Մայրիներու երկիր Լիբանանին անունը, ուր ծնած ու մեծցած էր մեր հայազգի գիտարարը:

Կրկին անգամ շնորհաւորելով Յարգարժան գիտնական՝ Դոկտոր Արտեմ Փաթափութեանը, ինչպէս նաեւ իր ընտանեկան պարագաներն ու հարազատները այս ուրախալի մրցանակի կապակցութեամբ, Շրջանակային Յանձնաժողովս մեր հայ հայրենակցին կը մաղթէ նորանոր նուաճումներ՝ գիտական ասպարէզէն ներս, արեւշատ կեանք եւ արդիւնաւետ յաջողութիւններ:

ՀԲԸՄ-Ի ԼԻԲ. ՇՐՋԱՆԱԿԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Պատմութեան Մէջ Այսօր

ԽՆԿՈ ԱՎԵՐ

Խնկո Աւեր (Աթաբէկ Խնկոյեան, 19 Հոկտեմբեր 1870, Խնկոյեան, Հայաստան - 8 Հոկտեմբեր 1935, Երեւան, Հայաստանի Խորհրդային Ընկերակարական Հանրապետութիւն, ԱԽՖՍՀ, Խորհրդային Ընկերակարական Հանրապետութիւններու Միութիւն), մանկագիր, թարգմանիչ, մանկավարժ, առակագիր:

Ծնած է Ղարապոյա (այժմ՝ Սպիտակի շրջանի Խնկոյեան գիւղ): Նախակրթութիւնը ստացած է ծննդավայրի, ապա Ալեքսանդրապոլի մէջ (այժմ՝ Կիւմրի):

1890-1910 թուականներուն, կը վարէ ուսուցչութեան պաշտօն՝ Անդրկովկասի զանազան հայաշատ վայրերու մէջ, ապա կը հաստատուի Թիֆլիս, կ'աշխատակցի «Հասկեր» մանկական ամսագիրին, ինչպէս նաեւ «Մաճկալ», «Աշխատաւոր» եւ այլ պարբերականներու, շարունակելով ուսուցչական աշխատանքը Ստ. Լիսիցեանի գիշերօթիկին եւ քաղաքային պետական դպրոցին մէջ: Սովետական իշխանութեան հաստատումէն ետք մշտական բնակութիւն կը հաստատէ Երեւանի մէջ, ուր գրական-մանկավարժական եռանդուն աշխատանք կը ծաւալէ, կը կազմէ մայրենի լեզուի դասագիրքեր՝ «Մեր Դպրոցը», իսկ խորհրդային տարիներուն՝ «Կարմիր Արեւ»ը: Կը հեղինակէ մանկական բազմաթիւ եւ բազմազան գործեր՝ բանաստեղծութիւններ, հեքիաթներ, առակներ, պատմութեանքներ: Կը կատարէ՝ այլ մանկական գրականութիւններ, թարգմանութիւններ ու փոխադրութիւններ:

Վախճանած է 6 Հոկտեմբեր 1935-ին, թաղուած Երեւանի Կոմիտասի անուան Չքոսայգիի Պանթեոնը:

Մեր Կորուստները

Վախճանած է Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Երիցագոյն Միաբաններէն՝ Արիի. Տ. Մանուէլ Եպս. Պաթագեանը

Պէյրուքի մէջ ի Տէր հանգած է Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ երիցագոյն միաբաններէն՝ Արիի. Տ. Մանուէլ Եպս. Պաթագեանը:

Այս մասին «Ռատիօ Վատիկան»ի հայկական ծառայութիւնը մասնաւորապէս կը գրէ՝

Սրտի մեծ կսկիծով իմացանք որ այսօր առաւօտեան Պէյրուքի Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքարանէն ներս երկար հիւանդութենէն մը ետք իր մահկանացուն կնքեց Արի. Մանուէլ Եպիսկոպոս Պաթագեանը:

Ան մեծ անձնուիրումով եւ անխոնջ նուիրումով ծառայած է իրեն յանձնուած հօտին, ջանք չխնայելով ի նպաստ Աստուծոյ Արքայութեան կերտումին՝ Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցիէն ներս:

Գերապայծառ Պաթագեան ծնած էր Գոգինիա (Յունաստան) 5 Նոյեմբեր 1929ին: Զանի մը տարի Զմմառու կղերանոցը անցնելէ ետք՝ ուղարկուած է Լեւոնեան Զ. Վարժարան 1946ին:

Զահանայ ձեռնադրուած է՝ 8 դեկտեմբեր 1954ին Հռոմի

մէջ անդամակցելով Զմմառու Պատրիարքական կղեցի միաբանութեան ապա մեկնած է Պէյրուք ուր ծառայութիւն մատուցած է տարբեր ժողովրդապետութիւններուն մէջ: 1978էն մինչեւ 1984 Ան եղած է Պատրիարքական Փոխանորդ՝ որպէս Զմմառու վանքի մեծաւոր ապա պաշտօնավարած է Փարիզի Հայ Կաթողիկէ Սուրբ Խաչ թեմէն ներս: 1990-ին նշանակուած է Հռոմի Զահանայապետական վարժարանի մեծաւոր:

Եպիսկոպոս ձեռնադրուած է՝ 12 մարտ 1995-ին ձեռամբ երջանկալիշատակ Յովհաննէս Պետրոս ԺԸ Գասպարեան կաթողիկոս Պատրիարքին դառնալով Պէյրուքի Թեմին օգնական եպիսկոպոս: 30 Նոյեմբեր 2000 թուականին Սուրբ Յովհաննէս Պողոս Բ օրով նշանակուեցաւ Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի Տիրամայր Նարեկի Թեմին առաջնորդ, ուր իր ծառայութիւն մատուցեց մինչեւ իր տարիքի բերումով հրաժարականը՝ 2011

թուականին:

Վերջին տարիներուն փոխադրուած էր Լիբանան ուր հակառակ յառաջացած տարիքին շարունակեց մեծ նուիրումով ծառայել իր համայնքին:

Յիշատակն արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի:

Մեծ Երազի Ճամբուն Ուղեւորները

Գեորգ Ճորճ Մանտոսեան

Երուսաղեմ, Փետրուար 24, 1934 – Լոս Անճելըս, Յոկտեմբեր 17, 2021

*Ազգային լուրջ աշխատանքի սպառնիչ եւ
յաճախ ջղային դաշտին մէջ, ուր Ճորճը անայլայլ
պահած է միշտ իր հաւասարակշռութիւնը,
արդարամտութիւնը եւ մանաւանդ ի նպաստ
ազգային գերազոյն շահերու իր բարձր մակարդակի
գործունէութիւնը:*
Դոկտ. Արշակիր ԿԵՏՆՃԵԱՆԻ

Ծնած է Երուսաղեմ (Ս. Զաղաթ), Փետրուար 24, 1934ին, Անդրանիկ եւ Հայկանոյշ Մանտոսեաններու յարկին տակ: Ուսման առաջին քայլերը կ'առնէ Սրբոց Թարգմանչաց վարժարանին մէջ, երբ կը ծագէր Երկրորդ Համաշխարհային Պատերազմը: Զրոյժ՝ Ալիսին հետ, այնուհետեւ, կը յաճախէ Սեյնթ Ճոզֆ միանձնուհիներու գիշերօթիկը պատերազմի արհաւիրքէն անելի ապահով տեղ մը նկատուելով այդ վանքը: Այդ օրերուն ծնունդ կ'առնէր Իսրայէլը եւ Մանտոսեաններ կը նախընտրէին մնալ Սրբոց Յակոբեանց մայրավանքի շրջափակէն ներս, այնպէս ինչպէս՝ հայրութեան մեծ տոկոսը ըրաւ: Այդ պայմաններու տակ, մասնաւոր դասարաններ

կը կառուցուին ուսանողութեան համար եւ Գեորգ, վերջապէս կրնայ ստանալ իր նախակրթարանի վկայականը:

Այնուհետեւ, 1949ին, կը յաճախէ College des Freres կաթոլիկ երկրորդական վարժարանը, որ կը գտնուէր Հին Զաղաթի պարիսպէն ներս: Այդ տաս տարիներուն, դասերէն դուրս, ան իր ժամանակը կը յատկացնէ Հայ Երիտասարդաց Միութեան (ՀԵՄ) ակումբէն ներս, մասնակցելով անոր ընկերային ու մարզական ձեռնարկներուն:

Աւարտելէ ետք վարժարանը, 1952ին կ'անցնի Ամման (Յորդանան) գործ որոնելու նպատակով: Որպէս գծագրիչ կ'աշխատի ԱՄՆի Foreign Aid Programի (Point IV), եւ կամաւորապէս՝ քաղաքի Հեթումեան վարժարանին մէջ: Այդ օրերուն ալ ան կը միանայ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան շարքերը: Ամմանի մէջ մաս կը կազմէ Ազգային Մարզական Միութեան (ԱՄՍ), որ ՀԵՄի նման կը կազմէր Պաղեստինի ՌԱԿի երիտասարդական միութիւնները: 1953ին, Աղեքսանդրիոյ մէջ, կը մասնակցի Առաջին Միջ-Արաբական Ողիմպիական խաղերուն, ներկայացնելով Յորդանանի պասքէթ ալիի ազգային հաւաքականը, որուն 11 մարզիկներէն 5ը հայեր էին:

Point IV Գեորգին կը շնորհէ կրթաթոշակ ուսանելու համար Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանէն ներս հետեւելով ճարտարապետութեան ճիւղին: Դժբախտաբար, սուտ մատնութեամբ մը, Պէյրութ գալէն շաբաթ մը ետք, կը ստիպուի թողուլ համալսարանը եւ վերադառնալ Ամման: Տարիներ ետք միայն, շնորհիւ Ծերակուտական Ճոզֆ Սգգարթիին երեւան կ'ելլէ թէ ինքնութիւնը գաղտնի պահած հայ մը դաւադրաբար հեռաձայնելով Ամերիկեան գաղտնի սպասարկութիւններուն Գեորգը համայնավարներու գործակալ ներկայացուցած է:

Այս դէպքը անելի կը զօրացնէ նկարագիրը Մանտոսեանին պայքարելու արդարութեան համար եւ ճանչնալու հայ կեանքի մէջ դաւաճաններն ու անոնց գործելակերպը արտասահմանի մէջ: Ամմանի մէջ աշխատելով կրնայ ապահովել կրթաթոշակի իր ծախսերը ու 1955ի աշնան, դարձեալ կ'ընդունուի Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանը, շատ դժուարին նիւթական պայմաններու տակ: Զաղաքական գոյափոխակը ազգային թէ արաբական կեանքէն ներս, Միջին Արեւելքի մէջ այնքան ալ բաղձալի չէր: Յուրտ Պատերազմի հետեւանքով յառաջ եկած էր Սուէզի նեղուցին հարցը, պատահած էր Յորդանանեան օդանավի մը ռմբահարումը, ուր արկածահար կը մահանար Գեորգին կրտսեր քոյրը՝ Ֆիմին եւ անշուշտ Կիլիկեան Աթոռի տագնապը, որուն զոհ գացին, եղբայրասպան կռիւներու պատճառով, երիտասարդ հայեր: Գեորգ, հակառակ, ռամկավար ազատական մը ըլլալուն, կը զգուշանար այդ օրերուն բացայայտօրէն քաղաքական գործունէութեամբ զբաղուիլ, սակայն ան երբեք իր կապը չէր խզած ՌԱԿի ղեկավարութեան եւ ՀԵԸի շրջանակին հետ:

1959ի Օգոստոսին ծնողքին հետ կը հասնին Միացեալ Նահանգներ: Կը հաստատուի Լոս Անճելըս եւ առաջին պահէն կը միանայ ՌԱԿի Լոս Անճելըսի ակումբին: Իր մասնակցութիւնը կը բերէ նաեւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Երիտասարդաց Կազմակերպութեան շարժումներուն: Ան կ'աշխատի եւ

Նոյնհետայն, երեկոները կը հետեւի համալսարանական իր ուսման UCLAի մէջ, ուր կ'աւարտէ կէս թողած իր մասնագիտութիւնը:

Արդէն Գեորգ Մանտոսեան կը դառնայ տիրական դէմքերէն մին Գալիֆորնիոյ հայկական գաղութէն ներս: ՌԱԿի ճամբով ան գլխաւոր կազմակերպիչներէն է Մեծ Եղեռնի 50ամեակի տօնակատարութեան: Մոնթեպելլոյի Փիկնէլ Փարքի վրայ կառուցուած Ցեղասպանութեան յիշատակի յուշարձանի աշխատանքին կը բերէ իր առիւծի մասնակցութիւնը եւ Ապրիլ 28, 1968ին կը կատարուի անոր պաշտօնական բացումը անելի քան 10 հազար հայորդիներու ներկայութեան: Թեմական Խորհուրդի անդամ, կ'ընկերակցի Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի հովուապետական երկրորդ այցելութեան: Վեհափառը իր հետ կը բերէ խաչքար Սուրբ Էջմիածինէն տեղաւորելու համար յուշարձանին մօտ:

ՌԱԿի Փիքօ Պուլվարի շէնքի գնումը եւ «Նոր Օր»-ին Ֆրէզնոյէն Լոս Անճելըս տեղափոխութիւնը իսթան կը հանդիսանան ՌԱԿի շարքերու ընդլայնումին: Մեծ թիւով, արտասահմանէն ժամանած երկսեռ երիտասարդներ կը սկսին անդամակցիլ մեր կազմակերպութեան: Ծնունդ կ'առնէ Թէքեան Մշակութային Միութիւնը եւ հայրենիք-սփիւռք մշակութային կապերը անելիով կ'ամրապնդուին: Անսխառեալ ձեռնարկներ զիրար կը յաջորդեն գաղութէն ներս, շնորհիւ ՌԱԿ-ԹՄՍ նախաձեռնութիւններու: Կոմիտասի ծննդեան 100ամեակը երբ Լոսինէ Չաքարեան հիւրաբար կը հրաւիրուի Ամերիկա, Նոյեմբեր 1969ին՝ Յովհաննէս Թումանեանի 100ամեակը եւ Սեպտեմբեր 1971ին՝ Խրիմեան Հայրիկի 150ամեակը կու գան Նոր օրակ ու ճաշակ բերել Գալիֆորնիահայ գաղութին մէջ: Ու այս ամէնուն ետին մշտարթուն կանգած է Գեորգը իր առաջնորդութեամբն ու հսկողութեամբը: Մանտոսեան մաս կը կազմէ նախ ՌԱԿ Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային Վարչութեան եւ նաեւ՝ ՌԱԿի Կեդրոնական Վարչութեան, երբ Կուսակցութեան կեդրոնը ժամանակաւորապէս Մոնթրէալ կը փոխադրուի: Ան տէ՛ր է գաղափարական իր համոզումներուն: Իրեն համար հայրենիքը կը մնայ միա՛կ ապաւենը մեր քաղաքական երազին:

Իր գործունէութիւնը կը տարածէ նաեւ ՀԲԸՄի դաշտէն ներս մաս կազմելով զանազան յանձնախումբերու եւ մարմիններու մէջ: Անդամ է ՀԲԸՄի Գալիֆորնիոյ Շրջանակային Յանձնաժողովին եւ ՀԲԸՄի դպրոցաշինութեան յանձնախումբին: Տարիներով կ'անդամակցի ԹՄՍ Լոս Անճելըսի մասնաճիւղի վարչութեան եւ փոխ ատենապետն է ԹՄՍ Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի Կեդրոնական Վարչութեան:

Վերջապէս, Մանտոսեանի գլխաւոր գործը, անկասկած կը մնայ իր մնայուն աշխատանքովն ու հոգատարութեամբը՝ ԹՄՄի Հովիվուտի «Արշակ Տիգրանեան» վարժարանը իր հողի գնման, շինութեան եւ ընդարձակման հերքիլեան աշխատանքներուն մէջ: Ան ԹՄՄի վարժարանին հոգաբարձութեան ատենապետն է անոր հիմնադրութեան առաջին իսկ օրէն: Մինչեւ վերջ, օրը-օրին, կը հսկէ վարժարանի կրթական մակարդակին ապահովումին ու տնտեսական բազում հոգսերուն վրայ: Արշակ Տիգրանեան դպրոցը վերածուելով երկրորդական վարժարանի, կ'արձանագրէ ուսումնա-կան մեծ յաջողութիւններ եւ աշակերտներէն մեծ թիւ մը շրջանաւարտ կ'ըլլան ամերիկեան բարձրագոյն ուսումնարաններէն: Մեծ եղաւ դերը նաեւ անդրանիկ տնօրէնին՝ ընկեր Վարդգէս Գուրուեանին, որ 31 տարիներ մնաց իր պաշտօնին վրայ մի՛շտ գործակցելով Մանտոսեանին հետ:

Ան ձեռնամուխ եղաւ յանդուգն նոր ծրագրի մը՝ վարժարանը ընդարձակելու եւ հասնելու կրթական արդիական նոր պահանջներուն: Այս ամէնը՝ առանց վախճալու, դոյզն յուսահատական վիճակի մատնուելու ... սակայն ԹՄՄ Կեդրոնական Վարչութեան առաջ դրած ըլլալով նիւթական մեծ յանձնառութիւն մը:

Երկրորդ անգամ ըլլալով Գեորգ կ'ամուսնանայ Յասմիկ ԿԵՏՆՃԵԱՆԻ հետ: Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Հայրապետը շնորհած է Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ մետալը: Սեպտեմբեր 9, 2007ին կը Նշուի Գեորգ Մանտոսեանի ազգային ծառայութեան 50ամեակը, հանդիսաւոր ճաշկերոյթով մը, նախագահու-թեամբ՝ Առաջնորդ Յովնան Արք. ՏԵՐՈՒԵՐԵԱՆԻ եւ նախաձեռնութեամբ՝ ԹՄՄ Կեդրոնական Վարչութեան:

Երուսաղէ Ազատեան այսպիսի արձանագրութիւն մը կը թողու յոբելեանական հանդիսութեան առթիւ լոյս տեսած գրքոյկին մէջ. «Ան լուսաւոր ճամբայ մը կ'ուրուագծէ սերունդներու ապագային դիմաց եւ այդ լոյսով ալ այսօր կը փառաւորուի իր լիարժէք Յոբելեանը»:

Յունուար 5, 2008ին, հարցազրոյցով մը վերջերան կուսակցական Մանտոսեան այսպէս կ'արտայայտուի այդ օրերու կուսակցական կեանքին մասին. «ՌԱԿի նկատմամբ ունեցած գաղափարս, կարծիքս, յոյսերս երբեք չեն փոխուած մինչեւ այսօր: Անշուշտ շատ անգամ կը ցաւիմ, որովհետեւ այս անունին տակ աշխատող անձեր իրարու հետ չեն կրնար գործակցիլ եւ կուսակցութիւնը ի՛նք կը տուժէ: Այսօր կուսակցութիւնը սփիւռքի, մանաւանդ Ամերիկայի մէջ, կրնայ մեծ գործ կատարել. հետեւաբար մեր կուսակցական ղեկավարները պէ՛տք է զգաստանան ի մտի ունենալով ՌԱԿի ապագան եւ ոչ թէ ներկան կամ անցեալը»:

Յետ երկարատեւ հիւանդութեան կը մահանայ Լոս Անճելըսի մէջ Յոկտեմբեր 17, 2021ին, կուսակցութեան 100ամեակի տարեդարձի օրերուն:

Կեանքը ՊԵՅՐՈՒԹՅԱՆ Վահան ԹԵՔԵՏԱՆ Վարժարանն է

ԵՐԹԱՆԱՍՈՒՆԱՄԵՂ Վահան ԹԵՔԵՏԱՆ Վարժարանի 2021-2022 Կրթական Նոր Տարեշրջանը

Երթանասունամեայ ՊԵՅՐՈՒԹՅԱՆ Վահան ԹԵՔԵՏԱՆ Միջն. Վարժարանի սրբատաշ դարբնոցին մեջ տիրող լուրջությունն էտք, վերջապես՝ երկու տարուան առկայ դասաւանդման բացակայութենէ ետք, Երկուշաբթի, 27 Սեպտեմբեր, 2021-ին ան՝ իր լայն թելերը պարզած գրկաբաց կը դիմաւորէ կրթութեան եւ գիտելիքի ծարաւ իր «գիւղերները», լուսաւորուելու եւ մնուի ստանալու անոր ընդարձակ բուրաստանէն:

2021-2022 տարեշրջանի վերամուտը պիտի ըլլայ Նոր հանգրուան մը վարժարանիս համար: Նայելու դէպի ապագայ եւ ծրագրելու աշխատանքները՝ կրթական ու շինարարական ծիրէն ներս, որպէսզի Երթանասունամեայ պանծալի պատմութիւն ունեցող ՊԵՅՐՈՒԹՅԱՆ Վահան ԹԵՔԵՏԱՆ վարժարանը հաստատուն քայլերով սկսնայ դէպի Նորանոր ամենակներ՝ պատրաստելով արժանաւոր սաներ փայլուն արդիւնքներով, որոնք ապագային պիտի նպաստեն կրթօճախին զոյատեւման եւ բարգաւաճման:

Հակառակ բազում դժուարութիւններու, Հայ աշակերտին երկրորդ տունը՝ ՊԵՅՐՈՒԹՅԱՆ Վահան ԹԵՔԵՏԱՆ միջնակարգ վարժարանը,

կը մնայ հայ կրթութեան ու լուսաշող ապագայի մը կերտման դարբնոցը: Ան՝ աննկուն կամքով կը շարունակէ լայն բանալ իր գիրկը, դիմաւորելով իրենց անհայ համայնքի հալարտ աշակերտները:

Վարժարանիս աւանդութեան համաձայն, 2021-2022 ուսումնական տարուան մեկնարկը տրուեցաւ տօնական խանդավառ մթնոլորտով. բակին մէջ հաւաքուած աշակերտութիւնը եւ ծնողները ուրախ էին ու երջանիկ, յատկապէս այն ծնողները, որոնք իրենց անդրանիկ զաւակներուն մանկափոխ առաջին քայլերը վստահեցան վարժարանիս ուսումնական կայուն մակարդակին, հայեցի դաստիարակութեան ու հոգատար մթնոլորտին:

Ուսումնական տարին սկսաւ զոյգ հայրենիքներու դրօշակներու բարձրացման արարողութեամբ, անոնց զուգահեռ քայլերգներու երգեցողութեամբ, որմէ ետք բոլոր ներկաները երկիւղածութեամբ յարգեցին հերոսական հայրենի հողին՝ Արցախի վրայ, մէկ տարի առաջ սանձազերծուած քառասունչորսօրեայ պատերազմին ու անոր պաշտպանութեան համար զոհ գացած հազարաւոր հայ մարտիկներուն սրբալոյս եւ խնկելի յիշատակը: Ապա աշակերտութիւնը բարձրացաւ Պարսամեան սրահ, ուր տեղի ունեցաւ անհատական դասարաններու աշակերտական խմբակարում, որմէ ետք վարժարանիս Նորանշանակ տնօրէնուհի՝ Տիկ. Սեւանա Սեմերճեան Տարագճեան վերամուտի առիթով փոխանցեց տնօրէնութեան խօսքը ուղղուած աշակերտութեան: Ան իր խօսքին ընդմէջէն արժեւորեց վարժարանիս դիմագրաւած

դժուարութիւնները եւ զանոնք աստիճանաբար յաղթահարելու աննկուն կամքն ու եռանդը:

Վարժարանիս տնօրէնուհին իր խօսքին ընդմէջէն խրախուսեց աշակերտութիւնը «դիմակներու ետին» պահել շողշողուն աչքերը, զինուիլ արդի գիտելիքներով, կարենալու համար ապագային դիմագրաւել ծառացած բոլոր դժուարութիւնները. կազմաւորուելով դառնալ լաւ մարդ ու լաւ հայ, թրծուիլ հայեցի շունչով, ինչպէս նաեւ հարստանալ մեր հարուստ զանձերով՝ հայ լեզուով, պատմութեամբ ու մշակոյթով: Ապա աշակերտութեան ու իր անունով յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անհատ բարերարներուն, անձնուիրութեամբ գործող ազգայիններուն, ինչպէս նաեւ ԹՄՄ հիմնադիրներու մարմինին, հոգաբարձութեան, ուսուցչակազմին, ծնողաց յանձնախումբի ժրաջան տիկիներուն եւ Սանուց Միութեան, որոնց նիւթական ու բարոյական ներդրումը վարժարանիս կը նպատակադրէ ապահովել Նոր սերունդի հայեցի եւ արժանավայել կրթադաստիարակութիւնը:

Աշակերտական սրտի խօսքը փոխանցեց Միջն. Գ. դասարանի աշակերտուհի Վալէնթինա Սրայիոնեան, ուր ան վկայակոչելով վարժարանիս վերանորոգման աշխատանքները յետ ՊԵՅՐՈՒԹՅԱՆ Նաւահանգիստի ահասառուր պայթումին, ըսելով. «Այո՛, կեանքը կը շարունակուի ՊԵՅՐՈՒԹՅԱՆ Վահան ԹԵՔԵՏԱՆ Միջն. Վարժարանէն ներս: Վերամուտը արդէն լայն բացած է իր դռները 2021-2022 տարեշրջանին՝ հակառակ այն հարուածներուն, որոնք շանթահարեցին մեր սիրելի վարժարանը, սկսեալ՝ Լիբանանի մէջ ծայր առած տնտեսական ճգնաժամէն, Զորոնա համաճարակի տագնապէն, որու պատճառով դասաւանդումները տեղի ունեցան առցանց, ինչպէս նաեւ ՊԵՅՐՈՒԹՅԱՆ Նաւահանգիստի ահասառուր պայթումէն, որմէ ահռելի ձեւով

տուժեց մեր սիրելի կրթօճախը, որ ահաւասիկ վերանորոգուած, գրկաբաց եւ լայն ժպիտով կը դիմաւորէ մեզ:» Ապա դրական ներուժ սրսկելով աշակերտներուն հոգիներուն մէջ ըսաւ. «Յաղթելու ենք: Եւ պիտի՛ յաղթենք մեր սիրելի Հայրենիքին եւ Արցախին վրայ հասած պատերազմին մէջ, մեր անվերջ գոյութեամբ եւ մեր կրթական յառաջդիմութեամբ: Մեր ճակատներուն վրայ դաջուած թագերը կը վկայեն, մեր անկոտորում կամքով շարունակուող գոյերթը յանուն խաղաղութեան:»

Աշակերտական սրտագեղ խօսքէն ետք, Միջն. Գ. դասարանի աշակերտուհի՝ Ալին Գեորգեան բարձրաձայն եւ բարձրացնելու բարձր ոգին փոխանցեց արտասանութեան միջոցով, ուր ան ինքնավստահ առոգանութեամբ մեկնաբանեց Վահան ԹԵՔԵՏԱՆի «Բարձրացում» բանաստեղծութիւնը:

Պարսամեան սրահին մէջ տեղի ունեցած վերամուտի պաշտօնական արարողութենէն ետք, աշակերտները իջան բակ, ուր վերանորոգուած ու գեղանկարուած որմանակարներուն դիմաց ունեցան խմբակարներ իրենց դաստիարակներուն հետ, որմէ ետք հայրենասիրական եւ խանդավառ երգերու ներքոյ պարեցին, զուարճացան ու Նորանոր դրական լիցքեր ընդունելով վարժարանէն մեկնեցան ուսումնական տարեշրջանը սկսելու առողջ, ապահով ու դաստիարակիչ միջավայրի մէջ եւ երկու տարուան բացակայութենէ ետք վայելելու վերանորոգուած Վահան ԹԵՔԵՏԱՆ վարժարանի դպրոցաշէնքին ընձեռած ջերմ ու կազդուրիչ մթնոլորտը, թրծուած ըլլալով բանաստեղծութեան իշխան՝ Վահան ԹԵՔԵՏԱՆի անբասիր շունչով ու ոգիով:

Իսկ Հինգշաբթի, 30 Սեպտեմբեր, 2021-ի առաւօտուն, Վահան ԹԵՔԵՏԱՆ վարժարանը եւս ապրեցաւ մեծ հրճուանք մը. ընդունելով մանկապարտեզի փոքրիկները:

Շար. Էջ 05

Կեանքը Պեյրուքի Վահան Թեքեան Վարժարանէն Ներս

Եօթանասունամեայ Վահան Թեքեան Վարժարանի 2021-2022 Կրթական Նոր Տարեշրջանը

Սկիզբը Էջ 04

Երկու երկար տարիներու բացակայութենէ ետք, առաջին անգամ ըլլալով եւ կարօտալի սպասումով հնչեց վերամուտի քաղցր զանգը: Փոքրիկներու ընդունելութիւնը սկիզբ առաւ առաւօտեան ժամը 7:00-ին, ճոխ եւ ուրախ մթնոլորտի մը մէջ, ուր անոնք պարելով ու երգելով դիմաւորեցին դպրոցական տարեշրջանը:

Ջերմ ընդունելութենէ ետք եկաւ ամենասպասուած պահը, ու հնչեց դպրոցական առաջին զանգը: Մանուկները իրենց տեղերը գրաւելով երգեցին Լիբանանի, Հայաստանի ու վարժարանի քայլերգները: Վերոնշեալ արարողութենէն ետք, վարժարանիս նորանշանակ ագլուսափայլ տնօրէնուհի Տիկին Սեւանա Սեմերճեան Տարագճեան իր սրտի խօսքը փոխանցելով մանուկներուն՝ բարի գալուստ եւ ուրախ ուսումնական տարի մաղթեց անոնց: Ան՝ ծնողները ողջունելէ ետք, իր խօսքին մէջ շեշտեց մանկապարտեզի

հաւատամքի հիմնաքարին «աշակերտակերտուն» մօտեցման կարեւորութիւնը: «Մենք կը հաւատանք թէ բոլոր աշակերտները արժանի են որակաւոր կրթութեան, որ լաւագոյն ձեւէն է իրագործելու իրենց իսկական կարողութիւնները: Մեր նպատակն է աշակերտներուն հայթայթել ոսկեայ առիթը սորվելու եւ զարգանալու, որպէսզի աճին եւ ըլլան ամբողջական մասնակց իրենց հասարակութեան, որպէս ուրախ, ստեղծարար եւ հնարամիտ արարածներ» ըսաւ տնօրէնուհին, ապա ծնողներուն փոխանցեց վարժարանիս անկեղծ գնահատանքն ու երախտագիտութիւնը իրենց զաւակները վստահելով վարժարանիս ապահով, կրթադաստիարակչական եւ հայրենասիրութեամբ լեցուն միջավայրին, յոյս յայտնելով որ փոխադարձ համագործակցութիւնը եւ զօրաւոր հաղորդակցութիւնը պիտի դիւրացնեն միասնաբար դիմագրաւելու ծառացող մարտահրաւերները:

Տնօրէնութեան սրտի խօսքէն ետք, վարժարանիս մանկապարտեզականուհի Տիկին Վերա Սունկուլեան Հանձնա բարի գալուստով ողջունեց ներկաները ու արտասանած իր սրտի խօսքին մէջ ըսաւ, որ երկու դժուար եւ արտասովոր տարեշրջաններէ ետք, շատ ուրախ եւ երախտապարտ է տեսնելով հին ու նոր դէմքեր մանկապարտեզի բակէն ներս: Ան մեծ ուրախութեամբ եւ խանդավառութեամբ 2021-2022

տարեշրջանը բացուած յայտարարեց եւ յոյս յայտնեց որ տնօրէնութիւն, ուսուցչական կազմ եւ ծնողք ձեռք ձեռքի տալով միասնաբար պիտի առաջնորդեն վարժարանիս հոգեհատորները դէպի փայլուն եւ յաջող ուսումնական տարեշրջանի մը:

Մանկապարտեզի ուսուցչակազմը աշակերտութեան ներկայութիւնը հաստատելէ ետք, ձեռայիններով ու յուշանուէրներով, ինչպէս նաեւ լուսանկարներով ուրախացուց փոքրիկները:

Սպասուած անակնկալը հասաւ ժամը 9:00-ին, ուր ներս մտան բոլորին շատ սիրելի Mickey եւ Minney-ի կերպարները: Անոնք բարձր տրամադրութիւն փոխանցեցին փոքրիկներուն, զանոնք պահելով ուրախ ու խանդավառ մթնոլորտի մէջ: Կազմակերպուեցան խաղեր ըստ տարիքի եւ դասարանի: Օրինակ՝ մանկամուր դասարանին համար պատրաստուած էր գնդակի խաղ, բողբոջ դասարանի՝ Bowling, Կոկոն դասարանին՝ խնձորի քաղում, իսկ

ծաղիկ դասարանին համար psycho-motor-ի խաղը:

Խաղերու աւարտին, աշակերտները դասարան առ դասարան իրենց անունները գետեղեցին փուչիկներու վրայ, ապա լուսանկարուեցան վարժարանիս բակին մէջ գծագրուած Նոր պատկերներուն առջեւ՝ տղաքը մեղուի պատկերին դիմաց, իսկ աղջիկները՝ թիթեռնիկին, որմէ ետք աշակերտները վերադարձան իրենց բնակարանները, իրենց հետ տանելով դրական ներուժ, որպէսզի առողջ, ապահով եւ ջերմ մթնոլորտի մէջ շարունակեն իրենց ուսումնակրթական ընթացքը:

Թող իւրաքանչիւր Թեքեանցի աշակերտ հպարտ զգայ իր պատկանելիութեամբ ու ազգային բարձր ոգիի գիտակցութեամբ: Բարեյաջող, առողջ, ապահով եւ ուրախ վերամուտ մեր սիրելի Վահան Թեքեան վարժարանին:

Վահան Թեքեան Վարժարանի Լրատուական Գրասենեակ

Մշակութային Արձագանգ

Արեւմտեան Թեմը Հրատարակել Է «Նարեկի» Աշխարհաբար Նոր Թարգմանութիւնը

Տիեզերական մեր մեծ վարդապետի՝ Ս. Գրիգոր Նարեկացու անմահ «Մատեան Ողբերգութիւնը» ամենից

շատ թարգմանուած ու աշխարհի հետ խօսած հայ հեղինակն է: Այն թարգմանուել է աւելի քան 30 լեզուներով, ունեցել է աշխարհաբար 8 ամբողջական փոխադրութիւններ, որոնց շարքին են Արեւմտեան թեմի անդրանիկ Առաջնորդ Գարեգին Եպս. Խաչատուրեանի, Միսաք Գոչունեանի, Վազգէն Գեորգեանի, Մկրտիչ Խերանեանի յայտնի թարգմանութիւնները:

Թարգմանութիւնների այս շարքը Նոր համալրում ստացաւ օրերս: Արեւմտեան թեմը, Թեմակալ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տերտրեանի օրհնութեամբ ու նախաձեռնութեամբ, տպագրեց **Հոգշ. Տ. Տաճատ Ծ. Կրդ. Եարտըմեանի «Մատեան Ողբերգութեան. Ընտրանի»** գիրքը: Այն պարունակում է Նարեկի մօտ 50 հատուածների արեւմտահայերէն

աշխարհաբար փոխադրութիւններ, որ պատրաստուած են երկար անցնող տասնամեակներում:

Ինչու՞ «Մատեան ողբերգութեան» այս Նոր թարգմանութիւնը եւ հրատարակութիւնը, - հարց է տալիս Հայր Տաճատը «Մատեանը կարդալէ առաջ» նախաբանում, եւ ապա պարզաբանում, որ «Մատեանը» ունի զարմանալի ուժականութիւն՝ թափանցելու մարդոց ներաշխարհէն ներս, ներգործելու հոն՝ սփոփարար դերի մը պէս» (Էջ 7): Այսինքն՝ Ս. Գրիգոր Նարեկացու 11 դար յետոյ նոյնպէս եւ յատկապէս մեր օրերում կարիք կայ շարունակաբար ընթերցելու եւ սնուցուելու Նարեկի սրբագործուած ու ամօքիչ տողերով, մտքերով, բանաստեղծականութեամբ:

Արեւմտեան թեմը սիրով ընթերցողին է ներկայացնում

Նարեկի աշխարհաբար այս Նոր հրատարակութիւնը, յոյսով, որ այն հոգեւոր սփոփանք պիտի բերի, Յովնան Արք. Տերտրեանի բնութագրումով՝ «Նարեկացին նաեւ լաւատեսական շունչ մը կը բերէ եւ ոգեշնչման աղբիւր կը հանդիսանայ քրիստոնեայի համար»: Ինչպէս անմահ Նարեկի հեղինակն է ասում՝ «Բժշկէ՛ հոգիներն անոնց, որ յստակ սրտով կը կարդան ասի, սրբէ՛ յանցանքները անոնց, թո՛ղ պարտքերը եւ քակէ՛ մեղքի կապանքներն անոնց» (Բան Գ.գ.): Վստահ ենք, որ չկայ աւելի կարեւոր գրական ձեռնարկ, քան Սուրբ Գրիգոր Նարեկացուն մօտեցնել մեր ընթերցողին, որ այս դէպքում իրականացում է Արեւմտեան թեմի կողմից:

Դիւան Առաջնորդարանի

Օտար Բարքեր

ԳԵՈՐԳ ԶԵՇԿԵՐԵԱՆ

«Չարթոն»-ի Երեք Աշխատակից

Իտալացի Օդաչուն Եւ Թրքական Փապուղին . . .

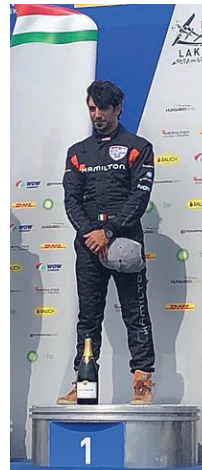
Այս խորագիրը ինծի խորթ կը թուի, հետեւեալ մտահոգութեամբ: Ինչո՞ւ իտալացի օդաչուն կ'ընտրէ թրքական փապուղի մը: Արդեօք իտալիոյ մէջ փապուղիներ գոյութիւն չունին . . . Սա ալ ըսեմ որ իտալացի օդաչուն ստորեւ նշուած նախաձեռնութիւնը մուտք գործած է Guinness Book of World Records-ի մէջ:

Առ ի գիտութիւն յայտնեմ թէ իտալիոյ մէջ կան 52 փապուղիներ, իսկ իտալիոյ

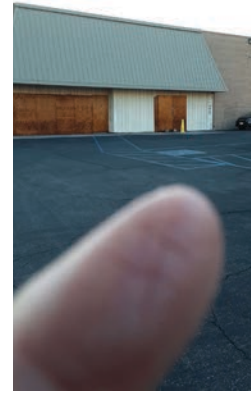
դրացի երկիրներէն Ֆրանսայի մէջ կան 60 փապուղիներ եւ Չուիցերիոյ մէջ՝ 1,300 փապուղիներ: Այս տուեալները նկատի առնելով՝ չեմ հասկնար թէ Տարիօ Գօսթա ինչո՞ւ իր սիրագործութիւնը կատարելու համար գացած է Թուրքիա: Զիմա թոյլ տուէք որ բացատրեմ թէ ի՞նչ է այդ սիրագործութիւնը:

Ուրեմն, Պոլսոյ մօտ երկու իրերայաջորդ փապուղիներ՝ որոնց երկարութիւնն է 2.26 քիլոմէթր, եղած է Տարիօ Գօսթայի սիրագործութեան դաշտը: Ան՝ 152 մղոն (245 քմ) արագութեամբ անցած է այդ փապուղիներէն (տես նկարը), 44 երկվայրկեանի մէջ:

Յետաքրքրական է գիտնալ նաեւ որ վերոյիշեալ օդաչուն իր առաջին անհատական թռիչքը կատարած է՝ երբ ան միայն 16 տարեկան էր: Ան իր սիրագործութիւններով շրջած է զանազան երկիրներ, Եւրոպայի եւ Ամրիկէի մէջ: Տարիօ Գօսթա (տես նկարը) թէեւ իտալացի է, բայց ան ծնած է Անգլիոյ Մէնչեսթըր քաղաքին մէջ եւ վեց տարեկան հասակին՝ ընտանիքին հետ փոխադրուած է Իտալիոյ Պոլսոյ քաղաքը:

Քաղաքային Կառավարութեան Իրաւասութիւնները . . .

1987-էն ի վեր ընտանիքիս հետ կ'ապրիմ Գալի-Փորնիոյ Փասատինա քաղաքին մէջ: Քաղաքային կառավարութիւնը ունի շատ մը իրաւասութիւններ: Օրինակ՝ ան կ'արտօնէ բնակարաններու կառուցումը, եկեղեցիներու եւ դպրոցներու հիմնադրութիւնը եւ անշուշտ շուկաներու հաստատումը, որպէսզի անոնք գոհացնեն բնակչութեան պէտքերը:

Մեր տան մօտ կար սննդեղէնի խոշոր շուկայ մը Albertsons անունով (տես նկարը), որ չորս-հինգ տարի առաջ փակուեցաւ: Ի՞նչ էր այդ շուկայի փակման պատճառը, ոչ ոք չհասկցաւ: Կրնայ ըլլալ որ անոր վարձակալական պայմանագիրը (lease) վերջացած էր, իսկ ոմանք ըսին թէ շէնքը շատ սորոգութիւններու կարօտ էր եւ գործատէրերը որոշեցին փակել ու վերջ:

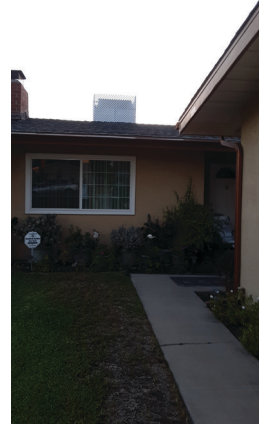
Շուկային փակուելէն բաւական ժամանակ ետք, գործատէր մը ուզեց մանուկներու խաղավայր մը հաստատել հոն՝ Sky Zone Trampoline Park անուն տալ: Սակայն քաղաքային կառավարութիւնը արտօնութիւն չտուաւ: Ինչո՞ւ, որովհետեւ դրացիները առարկեցին թէ շուկային տեղ՝ պէտք է շուկայ մը հաստատուի . . . Ուրեմն քաղաքը անսաց դրացիներու բողոքին:

Ահաւասիկ քաղաքային կառավարութեան իրաւասութեան սահմաններուն մէջ գոյութիւն ունեցած կարգ մը այլ պարտադրանքները:

- Բնակարանիդ մէջ ապահովութեան ահազանգ (safety alarm) հաստատելու համար՝ պէտք է քաղաքային կառավարութենէն արտօնագիր ստանաս: Եղբայր, գողութեան դէմ պաշտպանուելու համար ալ՝ պէտք է արտօնութիւն խնդրես, չեմ հասկնար!

- Բնակարանիս երդիքին վրայ գետեղում է զովացումի եւ ջեռուցման (air conditioning) միաւոր մը: Քաղաքային կառավարութիւնը պնդեց որ այդ միաւորի չորս կողմը պէտք է վանդակով մը (տես նկարը) պատնէմ: Ինչո՞ւ, որովհետեւ դիտողին համար տեսարանը տգեղ է եղեր . . . Առ քեզի «Նրբացուցիչ դէպք յանցանգ»:

- Ըստ քաղաքային կառավարութեան օրէնքներուն, ոգելից ըմպելիքի խանութի մը արտօնութիւն շնորհելու համար այդ խանութը պէտք է առնուազն 600 ոտք (183 մէթր) հեռու ըլլայ դպրոցէ մը, եկեղեցիէ մը եւ կամ մանուկներու խաղավայրէ մը: Սա հասկնալի է եւ արդար: Սակայն կան օրէնքներ որոնք անհեթեթ են, ինչպէս վերեւ նշուած առաջին երկու օրինակները՝ չ'ը խորհիր!

«Չգուշացէք Դռները Փակուում Են»

ԲԱԳՐԱՏ ԷՍԴՈՒԳԵԱՆ

Որքան ալ կրկնութեան տպւնորութիւն գոյանայ ստիպուած ենք Հայաստանի համար կենաց ու մահի նշանակութիւն ունեցող խնդիրը կրկին ու կրկին արծարծելու:

Ինչպէս ականատես կ'ըլլանք Արցախեան պատերազմի աւարտելէն ետք Թուրքիոյ կարգ մը յայտարարութիւններով կրկին օրակարգի եկած էր Թուրքիա-Հայաստան անգոյ յարաբերութիւններու բարելաւման խնդիր մը: Թուրքիոյ մէջ բաւական ցած ծայնով հնչած այս խօսքերը մեծ արձագանգ գտան Հայաստանի մէջ: Հասկնալի եւ բնական երեւոյթ մըն է այս, քանի որ Հայաստանի տնտեսութեան համար կարեւոր նշանակութիւն ունի Հայաստան-Թուրքիա սահմանագիծը, որ երկար տարիներէ ի վեր փակ է Թուրքիոյ գործադրած շրջափակման հետեւանքով:

Միւս կողմէ փակ սահմանի առկայութիւնը միջազգային գետնի վրայ ամօթալի երեւոյթ մըն է Թուրքիոյ հաշուոյն: Սակայն Թուրքիա այս ամօթը սրբագրելու համար իսկ կը փորձէ պայմաններ առաջադրել Հայաստանին: Այդ պայմաններու գլխաւորն է Թուրքիան ուղղակիօրէն Ատրպէյճանի կապող միջանցքը:

Պարտինք յիշել թէ Թուրքիոյ այս ցանկութիւնը սորոգութիւն մըն է: Անցեալին ալ Թուրքիոյ ծանօթ քաղաքական գործիչներէն Պիլվէնթ Էճելիթ նման բնոյթի պահանջ մկ ներկայացուցած էր մատնանշելով Չանգեզուրի հատուածը:

Իր մտքի ծայքերուն մէջ թուրանի երազանքը վառ պահած թրքական քաղաքականութիւնը իր նպատակին համար խոչընդոտ մը ըլլալով տեսած է Հայաստան երկիրը: Անշուշտ իր այդ դժկամութիւնը հրապարակելու համարձակութիւն չէր ունեցած Խորհրդային Միութեան առկայութեան տարիներուն: Բայց այսօր, երբ այլեւս նման վահանակ մը գոյութիւն չունի,

դիւրաւ կը համարձակի իր պատմական երազանքները իրականացնելու խօսքերու:

Թուրք քաղաքագետի յատուկ այդ մերձեցման առաջին արտացոլումներէն մէկն ալ եկած է դարձեալ նախկին քաղաքական գործիչներէն Սիլվէման Տեմիրելի բերնէն: Խորհրդային Միութեան տարանջատման տարիներուն ան ալ յաճախ կ'երագէր Ատրիյաթիքի ծոցէն մինչեւ Չինական պարիսպներ երկարող թրքական աշխարհի մը մասին: Տեմիրելի այդ խօսքերը քանի մը անգամ կրկնուելէ ետք լուրջ հակադարձ մը ունեցան միջազգային գետնի վրայ եւ Տեմիրել անգամ մըն ալ չփորձեց նոյն եղանակով խօսիլ: Բայց պարտինք տեսնել թէ այսօր բաղդատմամբ Տեմիրելի շատ աւելի յանդուգն քաղաքական գործիչ մը հրապարակ իջած է եւ անհաւատալի կերպով կ'օգտուի միջազգային խառնիճաղանճութենէ: Երտողանի, Փուլիսի, Պոլսոնարոյի, Մերքեյի կամ Մաքրոսի նման քաղաքական գործիչներու երկիրներու ճակատագիրը ձեռքին մէջ պահած այս օրերուս ամենամահեթեթ ելոյթները անգամ ստիպուած ենք որոշ լրջութեամբ ընկալելու: Վերջապէս պէտք չէ մոռնալ, որ նախագահ Երտողան ամբողջ Եւրոպան պատանդ դարձուցած է շահագործելով քանի մը միլիոն գաղթականի դէպի Եւրոպայ թափանցելու վարկածը: Այս պայմաններու մէջ Հայաստան պարտաւոր է մեծ զգուշութեամբ դիմաւորելու Թուրքիոյ պարի հրաւերը:

Պէտք չէ մոռնալ թէ արջուն հետ պար բռնողը ի սկզբանէ ընդունած է թէ պարին երբ աւարտելուն որոշումը արջը պիտի ճշդէ: Այս պահուն կը խօսինք ամբողջ երկրի մը անվտանգութեան մտահոգութիւնով:

Անցեալին այս սիւնակի վրայ արծարծած էինք Տրապիզոնի նաւահանգիստէն մինչեւ Հայաստան երկարող ազատ գոտիի մը նիւթը, որ մեզի համար կրնար նշանակել հողային հատուցում:

Տխուր է տեսնել թէ ուր էինք եւ ուր հասանք:

«Ակօս»

Սլաք

Վիճակ Ե Փոխուում

ՈՌԻՔԻՆԱ ՕՐԱՆԵԱՆ

Հայաստանի որոշ համայնքների ՏԻՄ ընտրությունները հետաքրքիր պատկեր պարզեցին՝ յատկապես Սիւնիքում եւ Գիւմրիում: Ստոյգ եզրակացութեան համար պիտի ունենալ բոլոր ընտրատեղամասերի քուէների պատկերը: Հիմա կատարենք երկու եզրակացութիւն,-

- Ընտրութիւններին մասնակցողների թիւը քիչ էր, - ԶԴ-ն չկարողացաւ յաղթել Գորիս խոշորացուած համայնքում եւ Գիւմրիում:

Ես կարելորում եմ այս զարգացումները: Նոյեմբերին ու Դեկտեմբերին տեղի են ունենալու Հայաստանի միւս համայնքների ՏԻՄ ընտրութիւնները: Նախատեսում եմ հիմնականից կը սկսեն կաշառել մարդկանց, խոստումներ կը տան ու ճնշումը կը մեծանայ ԶԴ-ին հակառակ բոլոր ուժերի նկատմամբ, ինչպէս որ՝ ոստիկանական ռեժիմ էր Գորիսում՝ ընտրութիւնների օրը: Միւս կողմից՝ նիկոլէնք հաւանաբար արագացնեն հայրենիքը ծախելու եւ թուրքերի հետ համաձայնութեան գալու գործընթացը՝ ապագայ զարգացումները տեսնելով ու իրենց հերթական պարտութիւնների վտանգն զգալով: Արդէն այսօր կարդացինք մի լուր, որ Ադրբեջանի հսկողութեան տակ է անցել ուրիշ տարածք Հայաստանում...

Ընտրութիւններին մասնակցողների քիչ թիւը մտահոգիչ է: Սա փաստում է, որ Հայաստանում կայ պահանջ՝ Նոր ուժեր ասպարէզ գալու ու Նոր օրակարգ ձեւաւորելու: Գորիսի քաղաքապետ Առուշ Առուշանեանի դաշինքը յաղթանակը դրա վկայութիւնն է: Գորիս խոշորացուած համայնքը քուէարկեց Նոր ստեղծուած քաղաքական միաւորի օգտին: Հետաքրքիր էր, որ ՏԻՄ ընտրութիւններին մասնակցելու յայտ չներկայացրին հայաստանեան մի շարք կուսակցութիւններ,- "Լուսաւոր Հայաստան", "Բարգաւաճ Հայաստան", ՀՀԴ, "Երկիր Ծիրանի" եւ այլն: Հաւանաբար, Նրանք զգացել են չեն յաղթելու, ու նպատակայարմար չիմացան մասնակցել ընտրութիւններին:

Թէ ի՞նչ զարգացումներ տեղի կունենան Հայաստանում, վերջնական բան չասենք: Պարզ է, ժողովրդի անտարբերութեան պայմաններում աւելի մեծանում է դրսի գործօնի ազդեցութիւնը: Գրել եմ, Նիկոլը հասցրեց Հայաստանը դարձնել ԶԴ-ի գործօն տարածաշրջանում: Եւ, այնպէս էլ Եական դերակատար չէ Սփիւռքը, այնքանով, որ տեսանելի է Նրա գործունէութիւնը ընդհանրապէս: Յատկապէս տեսանելի չէ Սփիւռքի Նոր հատուածի՝ հայաստանցիների, քաղաքական գործունէութիւնը: Բայց, Նրանք հաստատ կան: Թէ ի՞նչ են անում, գոնէ ես չգիտեմ:

Նաեւ կարդում ենք, որ Հայաստանի իշխանութիւններից ամեն օր մարդ է գնում Ռուսաստան՝ պետական տարբեր հանդիպումներ ունենալու համար, կամ՝ խորհրդածոյողների մասնակցելու համար: Այս հանդիպումների յաճախականութիւնը աննախադէպ է ու շատ բան է նշանակում: Ես յատկապէս կարելորում եմ ԱԺ-ի նախագահ Ալէն Սիմոնեանի մի խօսքը, որ Նա ասաց 44-օրեայ պատերազմի ու դրա հետեւանքների պատասխանատուութիւնը

ստանձնելու կապակցութեամբ: Ալէն Սիմոնեանն ասաց համարեա այսպիսի խօսք, որ թէ՛ Նիկոլը, թէ՛ իշխանութիւնները երբեք չեն խուսափել պատերազմի պատասխանատուութիւնից: Խօսքի ուրիշ բաժինները չգրեմ, քանի որ դրանք, պարզապէս, փախուստի ճամբայ էին ու Եական նշանակութիւն չունեն: Շատ հետաքրքիր էր մարդկանց գրառումը: Ասում էին՝ եթէ պատասխանատուութիւնը ստանձնում էք, ապա ինքնասպան եղէք, կամ ԱԱԾ-ն պիտի ձերբակալի ձեզ ու դատի տան...

Ստացւում է, գուցէ ԶԴ-ն հասնի այն եզրակացութեան, որ Նիկոլին զոհելով՝ կարողանայ պահի իր իշխանութիւնը... Սա միայն ենթադրութիւն է, ու վերջին շաբաթների՝ Ռուսաստան յաճախակի այցերը մեծացնում են այս նախատեսութեան իրագործման հաւանականութիւնը:

Բայց... Հիմա հարցը լրիւ ուրիշ է: Ժողովուրդը ինչքանով պատրաստ է Նորից նեցուկ լինել ԶԴ-ին, երբ նկատում ենք առցանց լրատուների հաղորդած լուրերի վերաբերեալ գրառումները ՄԻԱՅՆ հայիոյանք է ԶԴ-ականներին եւ ՊԱՅՄԱՆՔ՝ օր առաջ հեռանալու: Այսպիսի պայմաններում ոչ-մի իշխանութիւն չի կարող երկար կեանք ունենալ:

Հայաստանում մեծ պահանջ կայ քաղաքական դաշտում տեսնել Նոր անուններ, Նոր մարդիկ: Դա չի նշանակում, որ պիտի մէկ կողմ քաշուեն հները: Դա նշանակում է, որ բոլոր կառոյցներում սերնդափոխութիւն պիտի տեղի ունենայ, եւ աշխատանք ծաւալեն Նորերը: ԶԴ-ականների մեծամասնութիւնն էլ երիտասարդներ են, բայց ընդունենք, այստեղ հիմնականը ազգն ու հայրենիքն է, ազգային նպատակներն են, որից զուրկ է ԶԴ-ն: Այս անողնաշար իշխանութիւնները պիտի հեռացուեն:

Հայաստանում սկիզբ են առնում դրական գործընթացներ, որ միայն ողջունելի են: Պիտի առիթ տալ Նոր սերնդին ասպարէզ գալու: Նկատում եմ, Հայաստանում եւ Սփիւռքում կան խոստումնաւից երիտասարդներ, ովքեր կարող են վիճակը հիմնովին շուռ տալ՝ փրկելով կործանման եզրին հասած հայրենիքը: Ազգային ուժերը ՊԻՏԻ ընթացք տան Նորերին: Ուրիշ ճամբայ չկայ: Հայ ժողովրդի պահանջը Նոր դէմքեր տեսնելն է, Նոր օրակարգ ձեւաւորելն է, եւ ազգային-հասարակական աշխատանքներին մեծ թափ հաղորդելը:

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Հոգիս

Հիւանդ տերեւ մը տեսայ կանանչին մէջ դաշտերուն: Ի՞նչ աղուոր էր գարունը, փափուկ հովէն օրօրուն Սիրուն խոտերը դաշտին, ծաղիկներն ալ բիւր գոյնով

Կը խնդային լռելեայն, գաղջ արեւուն տակ գինով: Բայց գարնային կենսաւետ այդ պարին մէջ մոլորուն՝ Հիւանդ տերեւ մը տեսայ, կանանչին մէջ դաշտերուն: Հորցած տերեւ մը Նիհար, որ զեփիւռին հպումով Մեռելամերձ կը դողար՝ մարգերուն մէջ անկաթով: Սիրտս անհուն ցաւով լի՝ ես ծոցայ սգահար Մատներուն մէջ առի զայն, ու իր մարմինը Նիհար Գուրգուրանքով, արցունքով մօտեցուցի շրթունքիս...

Ամժամանակ թարշամած գարնան տերեւ մ'է հոգիս, Ծաղիկներուն մէջ կեանքին, զեփիւռին տակ մայիսի: Ա՛լ ժպտելու անկարող, ան կը դողա՛յ, կը մսի՛... Հիւանդ տերեւ մը տեսայ կանանչին մէջ դաշտերուն...

ՌՈՒԲԵՆ ՍԵՒԱԿ

ՄԵԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՅՑ

19 2021 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Կրկ Երկ Երք Զրք Հնգ Ուրք Շբթ

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

ԱԼԻՆԵ ՊԵԼԵՔՏԱՆԵԱՆ – ՃԻՉՄԵՃԵԱՆ
(1960)
«Բնապատկեր»

ՄԱՅԱԶԴ

Տեր եւ Տիկին Գօգօ եւ Անօ Թուղաճեան եւ զաւակները՝ Սերժ եւ Սեւակ Տիկին Մարօ Ներսէսեան եւ զաւակները՝ Ժան-Փոլ եւ Սարօ Էստիկ Գաբրիէլեան Վիգէն Գաբրիէլեան Տեր եւ Տիկին Վարդան եւ Մարօ Գաբրիէլեան եւ դուստրերը Միրէյ եւ Լէյլա (Թօրոնթօ) Գարաօղլանեան ընտանիք Գարախանեան ընտանիք եւ համայն ազգականները կը գումեմ իրենց քրոջ, հօրաքոյրին եւ հարազատին

ՕՐԴ. ԼՈՐԻՍ ԹՈՒՂԱԾԵԱՆ-ԻՆ

մահը, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 9 Հոկտեմբեր 2021-ին, Գանատա: Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

* Ծանօթ. Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւն կատարել Վահան Թէքէեան Միջն. Վարժարանին

Այս տխուր առիթով Ներսէսեան եւ Գաբրիէլեան ընտանիքներ 4,000,000 լ.ո. կը նուիրեն Վահան Թէքէեան Միջն. Վարժարանին:

Ընկ.հի Լորիս Թուղաճեանին մահուան տխուր առիթով ՉԱՐԹՕՆԵ իր խորազգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալ վաստակաւոր ընկերուհիին հարազատներուն եւ ընտանեկան պարագաներուն, ի մասնաւորի Տիկ. Մարօ Ներսէսեանին եւ իր ընտանիքին:

ՀԻՄՆԻՄԱՅԻՆ ԱՌԵՒԿԱՅԻ ԱՌԵՒՏԵԼԻ ԹԻՒ

Հովանաւորութեամբ՝
ԹԵՌԻ ԲԱՒԵԱՆ ԱԽԱԶԱՐԻ

Գերշ. Տ. ՅՈՎՆԱՆ ԱՐ.Ք. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆԻ

Վասնակերպութեամբ՝

«ԶՈՒԱՐԹՆՈՅ» Մշակութային Մարմնի

10-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Քանախօս՝

Փրօֆ. ՊԱՐԼՕ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻԶԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ

Կիրակի, Նոյեմբեր 7, 2021, երեկոյեան ժամը 6:00-ին
Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ

2215 E Colorado Blvd., Pasadena, CA 91107

Հիւրասիրութիւն

Մուտքը Ազատ

Հայկազեան Համալսարան Հայագիտական Ամբիոն

Շնորհանդէս

Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի
ԽԱ. (41րդ) հատորին

Հիւր բանախօս՝

Դոկտ. Գրիգոր Արշակեան
(Տնօրէն՝ Հայաստանի Ազգային Արխիւի)

Ուրբաթ, 22 Հոկտեմբեր 2021, ժամը 7ին,
Հայկազեան Համալսարանին մէջ:

Սիրալիր հրաւեր բոլորին

Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Սինհոդոսական Հայրերը

ուրախութեամբ կը հրաւիրեն ձեզ

Ամենապատիւ եւ Գերերջանիկ Տեր

ՏԵՐ ՌԱՅԱՅԷԼ ՊԵՏՐՈՍ ԻԱ.

Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկէ Հայոց
Նորընտիր Կաթողիկոս Պատրիարքի

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳԱՅԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

որ տեղի պիտի ունենայ յընթացս

ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԱՆՄԱՀ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

Կիրակի 24 հոկտեմբեր 2021, առաւօտեան ժամը 10:00-ին,
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ - Ս. Եղիա Աթոռանիստ Եկեղեցւոյ մէջ.
Տղայաւս հրապարակ, Պէյրութ - Լիբանան:

ԾԱՆՕԹ. Նորընտիր Կաթողիկոս Պատրիարքը շնորհաւորութիւնները պիտի ընդունի՝ Երկուշաբթի 25, Երեքշաբթի 26 եւ Կորեքշաբթի 27 հոկտեմբերին, առաւօտեան ժամը 11:00Էն 1:00, եւ կ'եսօրէ ետք ժամը 16:00Էն 19:00:

Դաւանելով ռամկավար եւ ազատական սկզբունքներ, կը հաւատանք բազմակարծութեան եւ ազատ խօսքի իրաւունքի: Հետեւաբար՝ թերթիս մէջ հրատարակուած գրութիւնները անպայման չեն արտայայտեր խմբագրութեան տեսակետը: Կամքէ անկախ սարդած վրիպակներու պարագային, կ'ապաւինինք յօդուածագիրներուն եւ մեր ընթերցողներուն ներողամտութեան: